

2 4 5. 0
8 7 M E

කොමිටි රලය - කාලනික සටහන් (DIS.1 M.2)

කාර්යය සහ සේවාවන් පිළිබඳ විවිධ මට්ටම්

LIBRARY
INTERNATIONAL REFERENCE CENTRE
FOR COMMUNITY WATER SUPPLY AND
SANITATION (IRC)

සංස්කරණය

එස්.සී. ජයවර්ධන ආර්ථික සංවර්ධන ආයතනය

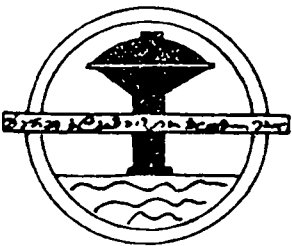
1982

කොමිටි රලයේ ප්‍රධාන ප්‍රවේශයන් සහ සම්පාදන පිළිබඳ

සාමාන්‍ය විමර්ශන මධ්‍යස්ථානයේ සඳහා

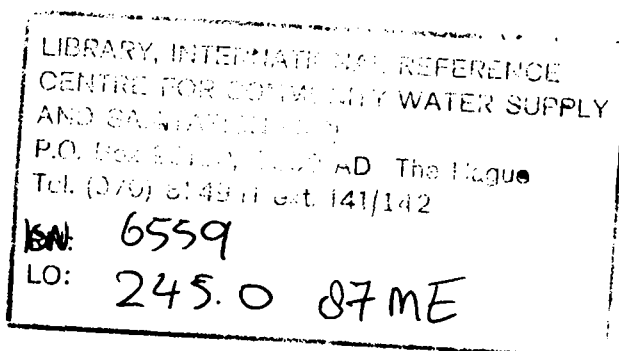
දැක්වීම

සාමාන්‍ය ප්‍රවේශයන් සහ ප්‍රවේශන මට්ටම්
ප්‍රධාන සහ සොරතුරු සැපයීමේ සේවය මගින්
අනුමාදිතයි. - 1987

245.0-87ME-6359

TRANSLATION OF
WATER FOR THE WORLD
TECHNICAL NOTE NO. DIS .1.M.2
METHODS OF IMPROVING
ENVIRONMENTAL HEALTH CONDITIONS
BY
THE NATIONAL WATER SUPPLY & DRAINAGE BOARD, LIBRARY
RATMALANA, SRI LANKA

PUBLISHED BY
U.S. AGENCY FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT
WASHINGTON D.C. 20523
U.S.A.
1982

FINANCIAL ASSISTANCE FOR TRANSLATION
PROVIDED BY
THE INTERNATIONAL REFERENCE CENTRE
FOR COMMUNITY WATER SUPPLY AND SANITATION
P.O. BOX 93190
2509 AD THE HAGUE
THE NETHERLANDS

පාරිසරික සංරක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයේ දියුණු කිරීමේ ක්‍රම
තාක්ෂණික සටහන් DIS 1 M₂

මිනිසාගේ සංරක්ෂණයේ දියුණු වී සඳහා පරිසරයේ සම්පත් වෙන්වීම් සිදුකිරීමට අවශ්‍ය වේ. රෝග පැතිරීමට ඉවහල් වන ප්‍රාදේශීය තත්වයන් වෙන් කිරීම හෝ නවතා දැමීම සිදුකළ යුතුය. ජල සැපයුම් ආරක්ෂා කිරීම, වැඩි දියුණු කිරීම හෝ පිරිපහදු කිරීම කළ යුතුවේ. අපද්‍රව්‍ය, සනීපාරක්ෂක ක්‍රම අනුව බැහැර කළ යුතු අතර, කෘමි උවදුරු හානිකර කිරීම, විනාශ කිරීම හෝ එයින් ආරක්ෂා වීම කළ යුතු වේ. සාමාන්‍ය ජනගහන ලෙඩ රෝගවලින් ආරක්ෂා වීමේ අවශ්‍යතාවය හා එසේ කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳව අධ්‍යාපනික වැඩ සටහන් පැවැත්වීම මගින් දැනුවත් ලබාදිය යුතුය.

"රෝග පැතිරීමේ ක්‍රම" යන තාක්ෂණික සටහනෙහි රෝග කොටස් නිෂ්පාදනට ලේඛන වෙන්කර එම එක් එක් කොටසෙහි රෝග පැතිරීම පිළිබඳව වෙන් වශයෙන් සාකච්ඡා කර ඇත. මෙම තාක්ෂණික සටහන් මගින් විස්තර කෙරෙනුයේ ජලය හා සනීපාරක්ෂාව ආශ්‍රිත රෝග පැතිරීම වැළැක්වීම සඳහා ගත හැකි පියවර නිෂ්පාදනි.

ජල ව්‍යාප්ත රෝග (ජලයේ තත්වය මත රඳා පවතී).

ජලය මගින් ඇතිවන රෝග පැතිරීම සිදුවන්නේ ඉහු පිවිසීමෙන් අපවිත්‍ර වූ ජලය පරිභෝජනයට ගැනීමෙනි. ජලය අපවිත්‍ර වීම වැළැක්වීම හා ජලයේ තත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ක්‍රම නිෂ්පාදන ආවේණික කළ හැක. මිනිස් මළ මගින් ජලය අපවිත්‍ර වී ඇත්දැයි සොයා බැලීම සඳහා කරන විව විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණයේ අවශ්‍යතාවය ඉතා වැදගත් වේ. ජල සාම්පලයක් ගෙන එවා මධ්‍යම විද්‍යාගාරයට ගෙන යාමෙන් හෝ විශේෂ උපකරණ භාවිතයෙන් එම ස්ථානයේදීම හෝ ජලය පරීක්ෂා කළ හැක.

(මෙම ක්‍රම පිළිබඳව "ජල සාම්පලයක් ගැනීම" R.W.S. 3 P₂ සහ "ජල සාම්පලයක් විශ්ලේෂණය කිරීම" R.W.S. 3 P₃ යන තාක්ෂණික සටහන් මගින් සාකච්ඡා කර ඇත).

විද්‍යාගාර වලින් ඇත පිහිටා ඇති සහ එම ස්ථානයේදීම ජලය පරීක්ෂා කිරීමට උපකරණ තැනි ප්‍රදේශවල ජලය පරීක්ෂා කිරීමට ඉමයන් ඇත. ජල පරීක්ෂණය කළ නොහැකි විට හා එවැනි ප්‍රදේශයක් ජලාශය අසලට සම්පූර්ණයෙන් භාරක්ෂා කර තැන්පාලි එම ජලය අපවිත්‍ර වූ ජලය ලෙස සැලකිය හැක.

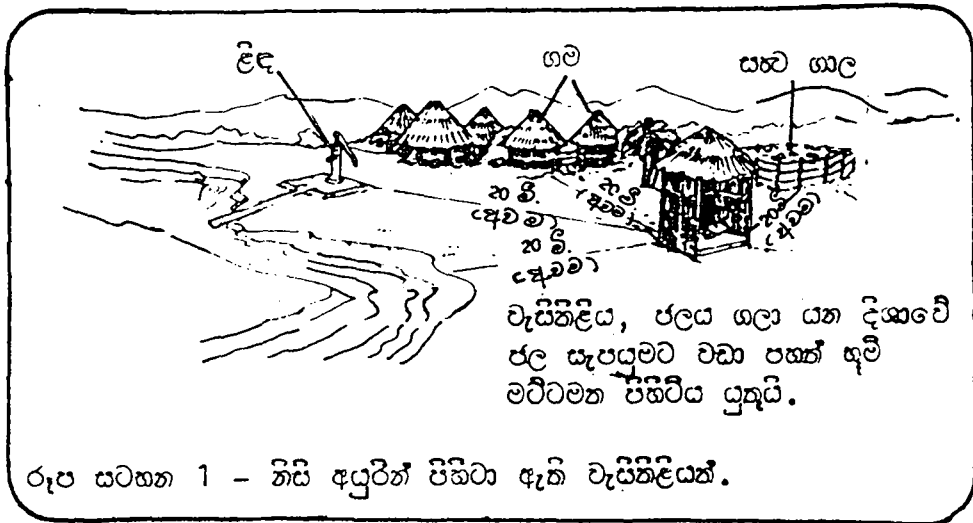
එළිනිසා ජලයේ තඟය වැඩි දියුණු කිරීමට හා රෝග පැතිරීම වැළැක්වීමට පියවර ගැනීම අවශ්‍ය වේ. පහත සඳහන් වැඩ සටහන් ප්‍රාදේශීය පාරිසරික තඟය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වැදගත් වේ.

සතිසාරඝන වැසිකිළි මිනිසුන්ට හිඬිය යුතු බවත්, ඔවුන් ඒවා හාවිවීම් කරන බවත් සොයා දැනගත යුතුයි. වැසිකිළි හාවිවීමේ අවශ්‍යතාවය හා එමගින් සයානක රෝග පැතිරීම අඩුකර ගත හැකි බව ජනපදයේ සාමාජිකයන්ට අවබෝධ කරදිය යුතුයි.

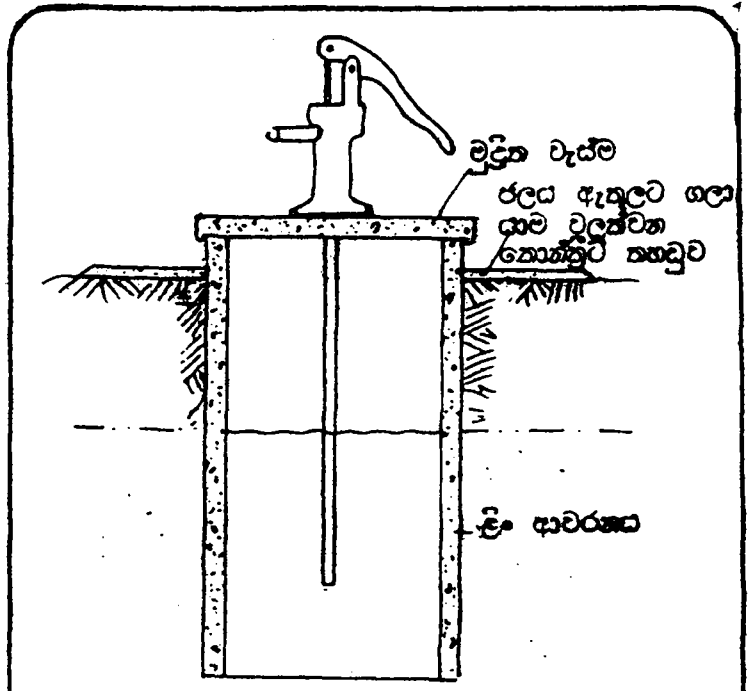
වැසිකිළි සෑදිය යුතු ස්ථාන හා ඒවා නියම අන්දමින් සාදා ගන්නා අන්දම පිළිබඳව මහජනයාට අවබෝධයක් ලබාදිය යුතුයි.

සෑම වැසිකිළියක්ම ලඟම ඇති ජල උල්පහනන් අවම වශයෙන් මීටර් 15 ක් ඇති කිඬිය යුතුයි. කාන්දුවීමෙන් අපවිත්‍ර වීම වැළැක්වීම සඳහා වැසිකිළි, ජල උල්පහට වඩා පහළ බිම් මට්ටමකින් පිහිටිය යුතුයි. (1 වන රූප සටහන බලන්න).

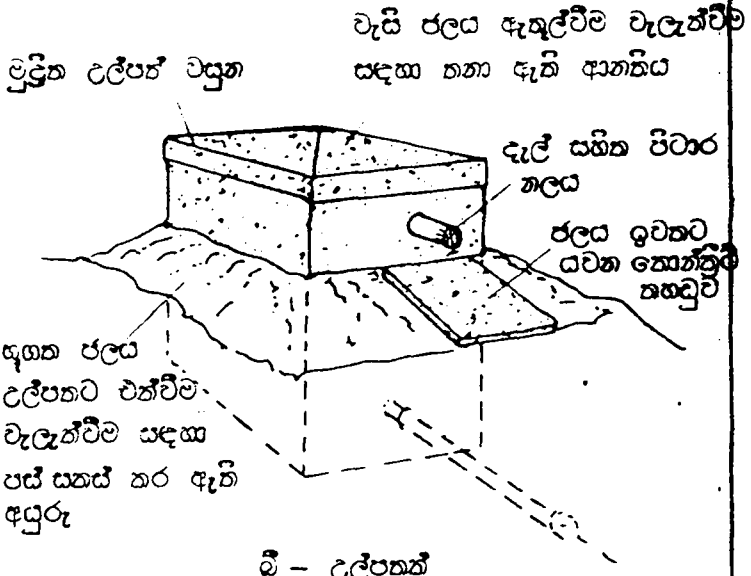
වැසිකිළි වල, ජල ධරය හරහා (විදගෙන) ගොස් නැති බව ස්ථිර වශයෙන් දැනගත යුතුයි. වැසිකිළි වලින් කාන්දුවන අපද්‍රව්‍ය සහිත ජලය, ජල ධරයට ඇතුළුවීමෙන් භූගත ජලය (ළිං ජලය) හා ජල උල්පත් අපිරිසිදු කෙරේ.

සියලුම ළිං සහ
 ජල උල්පත්
 මතුපිට ජලයෙන්
 අපවිත්‍ර වීම
 වැළැක්වීම යුතුයි.
 උල්පත් වසුකමින්
 උල්පත් වැස්ම
 සිදුකළ යුතුයි.
 ළිං සැදීමේදී ළිං
 ආවරණයක් සහිතව
 සෑදිය යුතුයි.
 ළිංගේ ඇතුළත
 බිත්ති කොන්ක්‍රීට්
 වලට, පයිප්ප
 හෝ ගඩොල්වලින්
 ආවරණය වී ඇති
 බවට සහතික කර
 ගත යුතුයි. මේ
 මගින් මතුපිට ජලය
 ළිං තුළට වැස්සීම
 සිදුකොටේ.
 (2 වන රූප
 සටහන බලන්න).

ඊ - ළිං

ඈ - උල්පතක්

රූප සටහන 2 - නිසි අයුරින් ආරක්‍ෂා කර ඇති ජල
 සැපයුම.

විශාල ජල ප්‍රමාණයක් සපයන පිකුපිට ජලාශවල ජලය ඇතුළුවීමට මාගීයක් සාදා ජලය රැස්වීමට පෙර පෙරිගත ආකාරයට සැකසිය යුතුයි. පෙරිම ප්‍රමාණ ජලය පිරිසිදු වීමට ප්‍රමාණවත් නොවිය හැක. එබැවින්, යම් ප්‍රමාණයක පිරිසිදු කිරීමක් ද අවශ්‍ය වේ.

අවශ්‍ය නම් ජලය පිරිසිදු කිරීම සඳහා පිරිසිදු කිරීමේදී සිදුකළ යුතුයි. උදාහරණ වශයෙන් තවදුරටත් පෙරිම හෝ ක්ලෝරිනීකරණය දැක්විය හැක. ගෙදරදොර අවශ්‍යතාවය සඳහා ජලය නැවතීම හෝ ක්ලෝරිනීකරණය කර පිරිසිදු භාජනවල තැන්පත් කිරීම හෝ තළ හැක.

නුළු කඹල හා සතුන්ගේ පොහොර ආදිය සම්පාරජන ක්‍රම අනුව බැහැර කිරීමෙන් හා පාවිච්චි නොකරන අවස්ථාවලදී වැසිකිළි වසා තැබීමෙන් මැස්සන්ගේ බෝවීම පාලනය තළ හැක. ජනපදයේ සියලුම නුළු කඹල සම්පාරජන ලෙස ඩීපී ගොඩ කිරීම සඳහා යොදාගත හැකිය. නම් තනිව සැලකූ විට කුඩා වලවල් නපා ඒවා තුලට අනවශ්‍ය දෑ දමා ගිනි තැබීමෙන් හා නුළු කඹල වල දැමීමෙන්ද නුළු කඹල බැහැර තළ හැකිය. (3 වන රූප සටහන බලන්න).

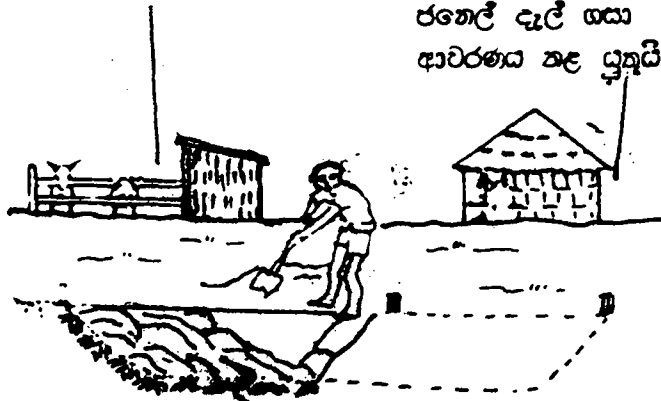
ගිනි පඳු රෝගය පාලනය කිරීම සඳහා, පඩිපෙල බැස ළඳෙන් ජලය ගෙනයාමට පැමිණෙන රෝගී තැනැත්තන් ගේ සම ළිං ජලය සමඟ ස්පර්ශ වීම මගින්, පඳු පිළවුන් ජලයට එක්වීමට අවස්ථාව සැලසෙන බැවින්, මෙලෙස පඩිපෙල බැස ජලය ගැනීමට ඇති අන්දමේ ළිං නැතිවීම වැලකිය යුතුයි.

විවෘත පොකුණු සහ ළිංවල ඇති ජලය රෝග කාරක ජල මැත්තන් මගින් අපවිත්‍ර වීමට ඉඩ ඇති නිසා පාවිච්චියට පෙර පෙරිමෙන්, ක්ලෝරිනීකරණයෙන් හෝ නැවතීමෙන් පිරිසිදු කළ යුතුයි.

මෙසේ පිරිසිදු කිරීමෙන් මිනිසුන්ට රෝග කාරක විෂබීජ ඉවර්ගත වීමට පෙර පිලවුන් විනාශ කරගත හැක.

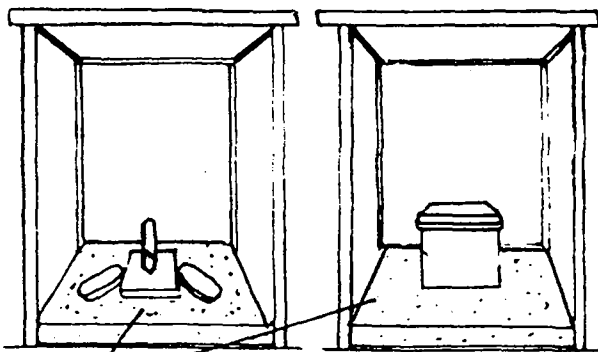
සබ් භාල නිවෙසින් ඇත
ස්වාභාවික පිහිටීම යුතු අතර,
එය පිරිසිදුව තබාගත යුතුයි.

නිවෙසෙහි දොර
ජනෙල් දැල් ගසා
ආවරණය තළ යුතුයි.

නිවෙසෙහි තැළි තඳල වල දැමීම.

ඊ. - මැස්සන්ගේ බෝවීම සාලනය කිරීම.

මැස්සිලිට
දිනපතා පිරිසිදු
තළ යුතුයි.

ඕ. - මැස්සිලි වල වසා තැබීම.

රූප සටහන 3 - නිසි අයුරින් අප දුමය මැහැර කිරීම.

සේදීම සඳහා යොදාගනු ලබන ජලය මත රඳා පවතින රෝග
(ජල ප්‍රමාණය සහ ලබාගැනීමට ඇති හැකියාව මත රඳා පවතී).

ආරක්ෂිත ජලය සැපයෙන ප්‍රමාණයක් සැපයීමෙන් මෙම වර්ගයට අයත් රෝග සෑදීම වැළැක්විය හැක. මෙම රෝග පැතිරීම වැළැක්වීම සඳහා මිනිසුන්ට පෞද්ගලික පවුල් සෞඛ්‍යය ගැන දැනුවත් ලබාදී ඒවා ක්‍රියාවේ යෙදවීමට පෙළඹවිය යුතුය.

පිරිසිදු ජලයෙන් දත් සේදීම සහ නෑම ඉතා වැදගත් වේ. සමේ රෝග, දූෂිත වූ දත්, රෙදිපිළි සහ ආහාර ඔදුන් මගින් මිනිසුන් අතරෙහි පැතිරෙන බැප්ටී, ඒවා පාවිච්චියට පෙර ජලයෙන් සෝදා ගැනීමට සැලකිලිමත් විය යුතුය. තෙතෙකු සේදීම සඳහා පාවිච්චි කරන ලද ජලය තවත් තෙතෙකු පාවිච්චි නොකළ යුතුය. ස්වස්ථික කණිසා සාන්ද්‍රණ දියුණු කිරීම සඳහා සැපයෙන ජල ප්‍රමාණයන් පහසුවෙන් ලබාගැනීමට අවශ්‍ය වේ.

සැපයෙන ජල ප්‍රමාණයන් ඇති, සුදුසු තත්වයෙන් යුතු, විශ්වාසවන් ජලසම්පාදන ක්‍රමයක් දියුණු කිරීමට තෝරා ගැනීම, ජනපදිකයන්ගේ සහභාගිත්වය ඇතිව කළ යුතුය. එම ජල ප්‍රභවයේ ජලය දූෂිත නොවන පරිදි එය නිසි ලෙස ආරක්ෂා කළ යුතු වේ.

ජලය ස්පර්ශ වීමෙන් පැතිරෙන රෝග (ජල මාධ්‍යය ආශ්‍රිත)

මෙම වර්ගයේ රෝග මිනිසුන්ට වැළඳෙන්නේ පිළවූ අවස්ථාවේ වූ පණුවන් සහිත ජලය සම හා ස්පර්ශ වීමෙනි. ජලය ස්පර්ශ වීමෙන් සෑදෙන රෝග පැතිරීම හාලනය කිරීම සඳහා පාරිසරික හා රසායනික ක්‍රම ඇත.

මෙම වර්ගයට අයත් ප්‍රධානම රෝගය වන්නේ සිස්ටසෙම්බියෝසිසය. මෙම රෝගය හාලනය කිරීම සඳහා පැතිරීමේ චක්‍රය නිහිප ස්ථානයකින් නවතා දැමිය හැක. මෙම රෝගය පැතිරීම හාලනය කිරීමට පහත සඳහන් ක්‍රම අනුගමනය කළ යුතුය.

- සෞඛ්‍යාරක්ෂක වැඩිකිලි තැනීමට හා ඒවා පාවිච්චි කිරීමට චිකිත්සා උනන්දු කළ යුතුයි. මෙ සහ මුත්‍රාවල ඇති පණු බිත්තර ජලය හා එක් නොවුනහොත් ඒවා විනාශ වේ. එවිට ගොලුබෙල්ලන් රෝග කාරක වීම වැළැක්වේ. මෙම ප්‍රමාද ප්‍රයෝජනවත්ය. එනමුත් මෙම ක්‍රමය නිසි ලෙස සාර්ථක වනුයේ සෑම තෙතෙත්ම මළ පහ කිරීමට සහ මුත්‍රා කිරීමට වැඩිකිලි පාවිච්චි කළහොත් පමණි. විශාල ප්‍රදේශයක වාසය කරන සියලුම චිකිත්සා එසේ වැඩිකිලි පාවිච්චි කරනු ලබන බව සහතික වශයෙන් සිතීමට අපහසුයි. එමනිසා වැඩිකිලි පාවිච්චියට ගන්නා අතරම ගොලුබෙල්ලන්ගේ සංඛ්‍යාව අඩු කිරීම සහ රෝග කාරක ජලය ස්පර්ශ කිරීමෙන් චිකිත්සා කැනි තරමින් වලක්වා ලිය යුතුයි.

- ගොලුබෙල්ලන් ප්‍රමාණය අඩුකළ යුතුයි. වාරිමාණි ඇලවල් වලට වඩා ගොලුබෙල්ලන්ට සුදුසු පරිසරයක් එන්නේ වාරිමාණි ව්‍යාපෘති හා ජලාපවහන අඟල්ය. ජලාපවහන අඟල් ඇති ස්ථානයන්හි ක්‍රමවත් ලෙස රසායනික ද්‍රව්‍ය යොදා ගැනීමෙන් ගොලුබෙල්ලන් විනාශ කළයුතු වේ. ඇලමාණි සෑදීමේදී එහි පෘෂ්ඨ කොන්ක්‍රීට් මෙන් සුළු ලෙස සාදා ජලය වේගයෙන් ගලායාමට සැලැස්විය යුතුයි. සුළු පෘෂ්ඨ ගොලුබෙල්ලන්ට යෝග්‍ය නොවන අතර වේගයෙන් ගලා යන ජලය ඔවුන් ඉවතට ගෙනයයි.

- සියලුම වාරිමාණිගන්ති ඉවුරු සහ එම ජලාශයන් නඩත්තු කළ යුතුයි. වාෂලකාදිය ජලය ගලායාමේ වේගය අඩුකරන අතර, ගොලුබෙල්ලන්ගේ වැඩීමට සුදුසු පරිසරයක්ද ඇති කරයි. ඇල මාණි සහ අවට ප්‍රදේශයෙහි පඳුරු සහ වාෂලකාදිය ඉවත් කළ යුතුයි.

(4 වන රූප සටහන බලන්න).

- ගොලුබෙල්ලන්ගේ බෝවීම වැලැක්වීම සඳහා ජලය විශාල වශයෙන් රඳා පවතින දිය තට්ටි සඳහා අඟල් කපා, වගුරු සහිත ප්‍රදේශ ගොඩ කළ යුතුයි. කැනි සෑම අවස්ථාවකදීම තුඩා ජලාශ සහ දිය තට්ටි සෑදීමෙන් වැලැක්වීම් සිටිය යුතුය. මෙවැනි පරිසරයක් ගොලුබෙල්ලන්ගේ වර්ධනයට ඉතා හිතකර වේ.

හොඳුබෙලි නාශක, රෝග නාරක
හොඳුබෙලිලත් සහිත ජලයට ඉසිමි.

වල් පැලෑටි සහ
පඳුරු වල
ස්ථානයෙන්
ඉවත් කිරීම.

රූප සටහන 4 - සිස්ටයෝමියාව පාලනය කිරීමට
රසායනික හා පරිසරික ක්‍රම.

• හොඳුබෙලිලත් විනාශ කිරීම සඳහා හොඳුබෙලි නාශක රසායනික ද්‍රව්‍ය පාවිච්චි කරන්න. හොඳුබෙලි සංඛ්‍යාව පාලනය කිරීම සඳහා මෙම රසායනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රමලෙස ක්‍රියා කරයි. හොඳුබෙලි නාශක, ජලයට එක් කිරීමේ සාමාන්‍ය ක්‍රමය වන්නේ ඉසිමයි. වාරිපාඨ ව්‍යාපෘති සඳහා මෙම ක්‍රමය සාර්ථක ප්‍රචාරය ගෙන දේ.

(4 වන රූප සටහන බලන්න). වායුමය ඉසීමෙන්ද සාර්ථක ප්‍රචාරය ලබාගත හැකි බව බොහෝ ස්ථානවලින් සනාථ වී ඇත. විශාල ප්‍රමාණයෙන් ජලය ඇති ස්ථානවල මෙම හොඳුබෙලි නාශක ඉසීමෙන් සාර්ථක ප්‍රචාරය ලබාගත නොහැකි වනුයේ ජල ප්‍රමාණය මගින් හොඳුබෙලි නාශකය තනුක වන හෙයිනි.

විශාල ජල ප්‍රමාණයක තෝරාගත් කොටසකට පමණක් රසායනික ද්‍රව්‍ය යොදා පිරිසව් කිරීමෙන් සාර්ථක ප්‍රචාරය ලබාගත හැක.

රෝග නාරක ජලයේ පිහිනීම, නෑම සහ රෙදි සේදීම නොකළ යුතුය. නිවාස හා පදිංචි ස්ථාන හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම රෝග නාරක ජලය පිහිටා ඇති ස්ථානවලට දුරින් ඉදිකළ යුතුය. දැනට පවතින හා ඉදිකරන නිවාස සඳහා ඩීම්ට ගන්නා ජලය තල මගින් කැපයීමේ ක්‍රමය දියුණු කළ යුතුය. නෑමට, සේදීමට සහ පානය කිරීමට ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂිත ජල ප්‍රමාණයක් සැපයිය යුතුය.

ජලාශ්‍රිත කෘමි වාහකයන් මගින් ඇතිවන රෝග (ජලාශ්‍ර අසබඩ ප්‍රදේශ ආශ්‍රිත)

මෙම වර්ගයට අයත් රෝග වැළඳීම හා පැතිරීම සිදුවන්නේ, ජලයේ හෝ ජලාශ්‍ර අසල තෙතමනය අධික, ආර්ද්‍රතාවය ඇති පරිසරයන්හි බෝවන කෘමීන් මගිනි.

මැලේරියාව, කස පුළු, නිදිමක රෝගය (ට්‍රිප්නොසෝමියාසිස්) සහ නදි ඇදිටිය (මන්තෝසියාසිස්) සහ රෝග පතුරුවන මැස්සන්, සෙක්සි මැස්සන් (ඇට මැස්සන්) සහ කලු මැස්සන්ගේ සංඛ්‍යාව පාලනය කිරීම සඳහා පියවර ග්‍රහණය කළ හැක. රසායනික හා පාරිසරික ක්‍රම මගින් මදුරුවන් හා මැස්සන් ඉවත් කිරීමෙන් සහතිකවල ලෙඩ පියවල රෝග වර්ධනය කළ හැක.

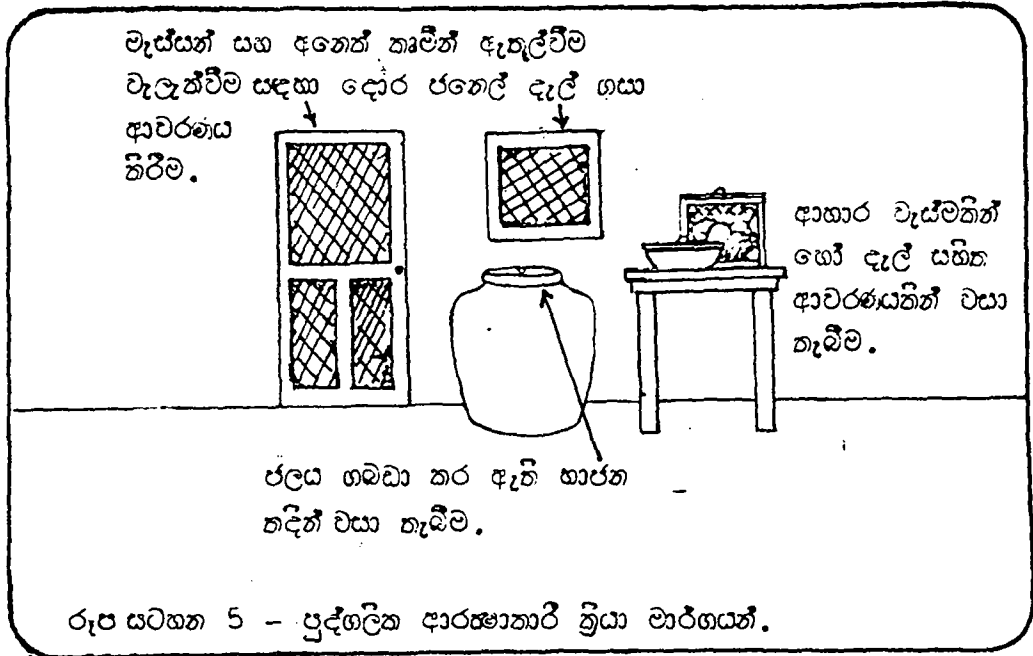
කෘෂි භාග්‍ය අවට වායුවට හා භූමියට ඉසිම ඉතා සාර්ථක ප්‍රවීණ ලබාදෙන නමුත් දිගු කාලයක් විශාල පරිමාණයෙන් කෘෂි භාග්‍ය භාවිතය පරිසරය කෙරෙහි බලපෑම් ඇතිකරන බැවින් ප්‍රයෝජන මතුවේ. රසායනික පාලනය දිගටම ක්‍රියාවේ යෙදවිය හැකි නමුත්, වාහකයන් පාලනය, සැලසුම් කිරීමේදී අනෙක් ක්‍රම උපයෝගී කරගත යුතුය.

• නිදිමක රෝගය (ට්‍රිප්නොසෝමියාසිස්) පතුරුවන සෙක්සි මැස්සා (ඇට මැස්සා) සාර්ථක ලෙස පාලනය කර ගැනීම සඳහා එම මැස්සන් බෝවන පරිසරය වෙනස් කළ යුතුය. සම්පූර්ණ වටා සහ ජලාශයන් අසබඩ ඇති පසුරු ඉවත් කිරීම එක් ක්‍රමයකි. එළිපෙහෙළි කරන ලද ප්‍රදේශයන්හි ස්ථිර වහාවන් කිරීමට හෝ ජනපද ඇති කරවීමට ශ්‍රත්‍යාස කිරීමෙන් එම ප්‍රදේශය පසුරු හාදියෙන් තොරව නඩාගත හැක.

• නදි ඇදිටිය (මන්තෝසියාසිස්) පතුරුවන කලු මැස්සන්ගේ බෝවීම සිදුවන්නේ වේගයෙන් ගලා යාමට හේතු වීමයි. රසායනික ක්‍රම කලු මැස්සන් පාලනය කිරීමට ඉතා සුදුසු නමුත් ඉතාමත් ක්‍රමයක් යෙදිය හැක. වේගයෙන් ජලය ගලා යන දිගු ඇලිවල වේලි බැඳීමෙන් ආපසු ජලය ගලන බැවින් කලු මැස්සන් බෝවන ප්‍රදේශ විනාශ වේ. මැස්සන් බෝවිය හැකි නව ප්‍රදේශ ඇතිවීම වැළැක්වීම සඳහා වේලිලෙහි සිරස් පුහුණතෙහි ජල නිශ්චලයන් ඉදිකළ යුතුය.

මැලේරියා සහ කස පුළු මදුරුවා මගින් පැතිරේ. පුද්ගලිකව, ශාඛාශුභ පදනමෙන් හා විශාල පරිමාණයේ ක්‍රම මගින් ලෙඩ කෘෂි පාලනය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

රසායනික ද්‍රව්‍ය යොදා ගැනීමට අවකාශය නොමැතිව, මදුරුවන් බෝවන තෙක් වගුරු සහිත ස්ථාන පිරවීම විශාල පරිමාණයෙන් යොදාගත හැකි ක්‍රම වේ.

මදුරුවන්ගේ බෝවීම පාලනය කිරීම සඳහා තුඩා පරිමානයේ හා පුද්ගලික ක්‍රියා මාර්ගය යොදාගත හැක. මදුරුවන් බෝවීමට හැකි ජලය රඳා පවත්නා ස්ථාන වසා දැමිය යුතුය. ජලය ගබඩා කරන බුජළි පහ ළිං තුළ මදුරුවන් සුලභ ලෙස බෝවේ.

මැහි පිලි ආදියේ රඳා පවතින ජලය ඉවත් කළයුතු අතර, ජලය ඉවත්වන අයුරු ආකාරයකින් යුතුව කපාගත යුතුවේ. ළිඳ අවට ප්‍රදේශයේ දිය තබා ඇතිවීමට ඉඩ නොතැබිය යුතුය. එම ප්‍රදේශයෙන් ජලය ඉවතට ගලායාම සඳහා කාන්ත පහ, දිය තබා සෑදීම වැලැන්වීමට පියවර ගත යුතුය.

ජලය එතතු වී දිය තබා සෑදීමට හැකි සියලුම නුළු තසල ඉවත් කළයුතු අතර මැහිකිළි තුළ මදුරුවන් බෝවීම වැලැන්වීම සඳහා මැහිකිළි වසා තැබිය යුතුය.

5 වන රූප සටහනෙන් පුද්ගලික ආරක්ෂාකාරී ක්‍රියා මාර්ග කිහිපයක් දැක්වේ.

මෙම ක්‍රම සමඟ රසායනික ද්‍රව්‍ය ඉසිම සහ සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනික වැඩ සටහන් පැවැත්වීම, මදුරු සංඛ්‍යාව වැඩිවීම හාලනය කිරීම සඳහා දායකත්ව පිටුවහලක් වේ.

සනිහාරණාව ආශ්‍රිත රෝග (මළ ද්‍රව්‍ය මගින් දූෂිත වූ පස් ආශ්‍රිත)

මෙම වර්ගව අයත් වට පඤ්ඤා හා කොකු පඤ්ඤා වැනි රෝග මළ මගින් පස් දූෂිත වීම හා මනා ස්වස්ථික - වර්ධනයක් ගැන අවබෝධයක් නොමැතිවීමේ ප්‍රච්චලයකි. සරල ක්‍රම මගින් පරිසරය දියුණු කිරීමෙන් මෙම රෝග හාලනය කළ හැක.

- මහජනයාට වැසිකිළි පාවිච්චියේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාදීම යුතු අතර, ලබාදීමට තුඩු අවධියේ සිටම වැසිකිළි පාවිච්චිය පුරුදු කළ යුතුයි. මිනිස් අපද්‍රව්‍ය තැන්පත් වී ඇති භූමිවලින් ගංගා වලින් හා දිය ඇලිවලින් මෙම රෝග පැතිරීම නිවැරදි වශයෙන් වැළැක්විය යුතුය.
- කෘමීන් වල වැසිකිළි තුළ බෝවීම වැළැක්වීම සඳහා සෑම වැසිකිළියක්ම ආවරණය කර ඇස්දැයි සොයා බැලිය යුතුයි.
- මිනිසුන්ට පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය පැවතුම් දුටුකර ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ජල ප්‍රමාණයක් සැපයීම නිසා වශයෙන්ම කළ යුතුයි. ආහාර අනුභවයට පෙර සහ මළ පහ කිරීමෙන් පසු අත් සේදීමේ අවශ්‍යතාවය ගැන මහජනයාට අවබෝධයක් ඇස්දැයි සොයා බැලිය යුතුයි.
- ආහාර මැස්සන්ගෙන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අනුභවනය කළයුතු ක්‍රම වැඩි දියුණු කළ යුතුයි. ආහාර ගබඩා කර ඇති ප්‍රදේශ ආවරණය කළ යුතුයි. කෘමි නාශක ආවර්තිතව නිවසෙහි ඉසීමෙන් මැස්සන්ගෙන් හා තැරපොත්තන්ගෙන් ආහාර ආරක්ෂා කර ගත හැක.
- සතුන්ට ගොවල් තුළට ඇතුළුවීමට හා ළදරුවන් සමඟ ගැවසීමට ඉඩ නොදීම යුතුයි. සතුන්ගේ මළ මගින්ද රෝග පැතිරේ.

සාරාංශය

ඉතා සරල, වියදම් අඩු, ශක්‍යම ක්‍රමවල සිට පුද්ගල වූ වියදම් අධික ජනපදිත, ප්‍රාදේශීය සේ ජාතික වැඩ සටහන් දක්වා විවිධ ක්‍රම මෙල රෝග පාලනය කිරීම සඳහා යොදා ඇත.

යොදාගනු ලබන ක්‍රියා මාර්ගය, අවිධිමත්ව පියලා ගත යුතු ගැටලු මත හා ලැබී ඇති සම්පත් මත රඳා පවතී. සාමාන්‍යයෙන් කිසිම විටෙක මින් එක් ක්‍රමයක් පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවේ. ක්‍රම තීරණය සංකලනයන් අවශ්‍ය වේ.

රෝග පාලනය සඳහා පහසු ක්‍රමය වන්නේ සරල ජල සැපයුම් පද්ධතින් හා සම්පාරණ ලෙස අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ පද්ධති පිහිටුවීමයි. මිනිසුන්ට පද්ධතියක අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ අවබෝධයක් නැතිවිට රෝග පාලනය කිරීමේ වැඩ සටහන් සාර්ථක කරගත නොහැක. විස්තරාත්මක සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනික වැඩ සටහන් දියුණු කළ යුතුයි. එමගින් මිනිසුන් ඔවුන්ගේ ගැටලු හඳුනාගෙන අදාළ පිළියම් සෙවීමට උත්සු වේ.

ප්‍රයෝජනවත් වචනාර්ථ

<p>ජනම භූමිය
ගෝවර ස්ථානය</p>	<p>- පැලෑටියක් හෝ සත්වයෙක් වූයෙන්,
- ජීවත්වන හෝ නිකර කළුවන ප්‍රදේශය.</p>
ජල නිර්මාණය	<p>- ජලාශයක ජල වට්ටම පාලනය කිරීම
පදනා වේල්ලෙහි සාදන දෑල මාර්ගය.
පිටාර ජලය ජල නිර්මාණය තුළින් වේල්ලෙන්
ඉවතට ගලා යයි.</p>
වාහනය	<p>- රෝග උත්පාදක ජීවීන්, කෘමීන්ගෙන්
නවත් කෘමීන් වෙත ගෙනයන සතුන්
හෝ කෘමීන්.</p>

වදන් වැල

දායකිය	-	Slope
ආර්ද්‍රතාවය	-	humidity
ආරක්ෂිත ජලය	-	Safe Water
අවම	-	minimum
ආවරණය	-	casing
ආවරිතව	-	periodically
ඉවතට පවත කොන්ක්‍රීට් තහඩුව	-	splash pad
ඉසීම	-	spray
උල්පත් වහුන	-	spring box
ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්	-	microorganisms
ක්ලෝරිනේෂන්	-	Chlorinate
කෘමි නාශක	-	inseticides
කොලොබෙලි නාශක	-	molluscicides
ජල ව්‍යාප්ත	-	water-borne
ජලාශ්‍රිත කෘමි වාහකයන්	-	Water Related Vectar
ජල නිරිතමය	-	spill way
ජල ධරය	-	Aquifer
තහඩුව	-	slab
තන්‍ය	-	dilute
පිරිසිදු කලය	-	overflow
පරිමාණය	-	scale
පිරිපහදු	-	treat
පෙරීම	-	filter

පාරිසරික	-	environmental
පහල බිම්ම වට්ටම	-	Lower elevation
ප්‍රභවය	-	source
පැතිරීමේ චක්‍රය	-	transmission cycle
බැහැර	-	Dispose
බිම්ම ගොඩ නිර්මාණය	-	Land filling
භූමියට ඉසීම	-	Ground spray
භූගත ජලය	-	Ground water
මුද්‍රිත	-	sealed
රෝග කාරක	-	infected
මැදම	-	corel
වායුවලට ඉසීම	-	Arial Spray
වේලි	-	Dam
සාම්පලය	-	Sample
සංකලනය	-	Combination
ස්වස්ථික වටිනාකම	-	hygiene Practices